

STREFA ZDALNYCH INSPIRACJI

wnioski, sugestie, pomysły

Druhny i Druhowie!

Serdecznie zapraszamy Was do lektury wniosków, sugestii i pomysłów dotyczących pracy zdalnej w drużynach i gromadach. Zbliżająca się przerwa świąteczno-sylwestrowa może być okazją do poprawienia jakości działań w swojej jednostce, a zbudowanie zaangażowania uczestników może zaprocentować większą frekwencją w czasie pierwszych zimowo-wiosennych zbiórek na żywo. Jeśli w 2021 roku będzie potrzebny powrót obostrzeń i ponownie zostanie narzucony zakaz organizacji zbiórek i biwaków - z pewnością lektura niniejszych wskazówek się przyda.

Niniejszy dokument, a właściwie pięć dokumentów, jest wynikiem pracy Strefy Zdalnych Inspiracji, która odbyła się online 19. listopada 2020 roku. Po dyskusjach w grupach metodycznych zadaliśmy sobie sześć ważnych pytań, a następnie w oparciu o wnioski z dyskusji odpowiedzieliśmy na nie. Systematyka każdego z dokumentów jest mniej więcej taka sama - dzięki temu łatwiej porównacie konkretny aspekt pracy zdalnej, jeśli pracujecie w swojej jednostce więcej niż jedną metodyką. Pytania, które zadaliśmy, brzmią:

1. Na co zwrócić szczególną uwagę prowadząc działalność online?
2. Czego się wystrzegać prowadząc działalność online?
3. Jak realizować instrumenty metodyczne (stopnie, sprawności, naramienniki)?
4. Jak pracować systemem małych grup?
5. Jak wykorzystać otoczenie zewnętrzne - podwórka, zabudowania, tereny naturalne?
6. Jak wykorzystać zasoby ludzkie - rodziców, rodzeństwo?

Zupełnie osobnym dokumentem jest „Aplikacje”, w którym krótko opisaliśmy oprogramowanie i aplikacje zaproponowane w czasie Strefy Zdalnych Inspiracji, w kolejności:

1. Aplikacje do połączeń.
2. Aplikacje służące uatrakcyjnieniu zbiórek.
3. Narzędzia do tworzenia grafik i prezentacji.
4. Bazy wiedzy do wykorzystania podczas gawęd/wprowadzania w temat zbiórki.

Mamy nadzieję, że przyda się to Wam w pracy zdalnej, która - mamy nadzieję - będzie tymczasowa. A wszystkim czytelnikom życzymy dużo zdrowia i szybkiego powrotu do normalności!

Z harcerskim pozdrowieniem,
Czuwaj!

Kadra Strefy Zdalnych Inspiracji
phm. Maja PAWIŃSKA - koordynatorka
hm. Magdalena TURBASA - część zuchowa
hm. Magdalena BANACH - część harcerska
phm. Joanna KARCZEWSKA - część starszoharcerska
phm. Agata PRUSS - część wędrownicza
hm. Jacek GRZEBIELUCHA

Spis treści

1. Na co zwrócić szczególną uwagę prowadząc działalność online?.....	4
2. Czego się wystrzegać prowadząc działalność online?	6
3. Jak realizować instrumenty metodyczne (gwiazdki, sprawności)?	7
4. Jak pracować systemem małych grup?	9
5. Jak wykorzystać otoczenie zucha - czyli zdalnie bez użycia komputera	10
6. Jak utrzymać kontakt z rodzicami zuchów?	12
7. Jak wykorzystać zasoby ludzkie - rodziców, rodzeństwo? ...	13

1. Na co zwrócić szczególną uwagę prowadząc działalność online?

- **Dostęp do Internetu i sprzętu (komputer, tablet) Twoich zuchów**

Zbiórki zdalne wymagają od wszystkich ich uczestników dostępu do odpowiedniego sprzętu komputerowego oraz łącza internetowego. W przypadku, gdy wiesz, że Twój zuch nie ma odpowiedniego zaplecza technicznego, warto skontaktować się z rodzicami i ustalić, czy jesteśmy w stanie zrobić coś, by ich w tym temacie wesprzeć. Zapewnienie takiego sprzętu to oczywiście nie nasza rola, jednak kontakt z rodzicami i chęć wsparcia to ważny aspekt budowania relacji z opiekunami naszych podopiecznych.

- **Stworzenie lub modyfikacja planu pracy gromady dostosowanego do rzeczywistości zbiórek zdalnych**

To oczywiście podstawa naszego działania. Przejrzyj z kadrą harmonogram działań Waszej gromady i zastanówcie się wspólnie, w jaki sposób możecie zrealizować te działania zdalnie tak, by nie straciły na atrakcyjności, użyteczności i nie zgubiły aspektu wychowawczego Waszych działań.

- **Regularny kontakt z zuchami**

Niezależnie od tego, jak szybko uda Wam się zorganizować zbiórki zdalne, ważne jest, by nie tracić kontaktu ze swoimi zuchami. To jedyna gwarancja zapewnienia ciągłości rozwoju

w gromadzie i jedyna możliwość, by nie tracić zbudowanych wcześniej więzi.

- **Regularny kontakt z rodzicami swoich zuchów**

Wiesz doskonale, że rodzice to nasi najważniejsi sojusznicy w pracy wychowawczej. Dlatego konieczne jest pokazanie rodzicom, że zdalne zbiórki mają olbrzymi sens i są ważne dla ich dziecka. Wysyłaj rodzicom informacje o działaniach gromady, wspieraj w problemach technicznych związanych z połączeniem na zbiórki. Bądź cierpliwy i zaangażowany. Mało tego - zaangażuj w zuchowanie zdalne samych rodziców!

- **Pozwól dzieciom monitorować swoje dokonania w gromadzie**

Tak jak tablice obrazujące zdobyte przez zuchy sprawności zawieszane na ścianie zuchówki, tak i w świecie wirtualnym stwórz przestrzeń na pochwalenie się zuchów swoimi osiągnięciami. Galeria prac-majsterek online, tablica zadań zrealizowanych w ramach gwiazdek, czas na zbiórkach online w Kręgu Rady, by pochwalić się swoimi małymi sukcesami - to bardzo istotne elementy zbiórek zdalnych.

- **Bezpieczeństwo online i zasady netykiety na zbiórkach i między nimi**

Szalenie istotne jest zagwarantowanie wszystkim osobom uczestniczącym w zbiórkach zdalnych bezpieczeństwa. Co to dla nas znaczy w praktyce? Przede wszystkim powtarzanie zuchom, jak spędzać czas w Internecie bez narażania się na zagrożenia (wyludzenie danych osobowych, zagrożenie ze strony osób trzecich, niewysyłanie swoich zdjęć osobom nieznanym, niewysyłanie nikomu haseł itp.). Ważne jest ustalenie z zuchami zasad netykiety, którymi będziecie kierować się podczas zbiórek (np. nie przerywamy sobie wypowiedzi, nie kasujemy czyichś prac z dysku, podnosimy „łapkę” chcąc zabrać głos w aplikacji MS Teams itp.). Może dobrym pomysłem będzie zbiórka o bezpieczeństwie w sieci na samym początku pracy zdalnej?

- **Dobrostan psychiczny naszych zuchów**

Zbiórki to dla dzieci przede wszystkim doskonała okazja do pobycia ze sobą. Pozwalają na rozwój sfery emocjonalnej dziecka. Szczególna sytuacja izolacji oraz przedłużający się brak kontaktu z rówieśnikami, może mieć negatywny wpływ na samopoczucie naszych zuchów. Zwracaj więc baczną uwagę na wszelkie sygnały wysyłane przez zuchy, dopytuj o ich samopoczucie, zachęcaj do dzielenia się swoimi przeżyciami w Kręgu Rady, bądź wodzem okazując wsparcie i zrozumienie. Czasami wystarczy zainteresowanie i wysłuchanie dziecka.

- **Spraw, by zbiórki były dostępne dla wszystkich**

I nie mowa tu o dostępie do Internetu czy komputera. Mamy na myśli poziom trudności używanych przez Ciebie aplikacji czy programów do zdalnego łączenia się z zuchami na zbiórkach. Zadbaj o to, by dla nikogo nie były one problemem i przeszkodą w uczestnictwie w zbiórce. Pamiętaj, że w gromadzie masz dzieci różne - mniej i bardziej zdolne technicznie, czasem z lekkim stopniem niepełnosprawności. Spraw, by i takim osobom było łatwo się z Wami połączyć.

- **Nie zapominaj o rozwoju fizycznym**

Prawidłowy rozwój fizyczny dziecka ma wpływ na przebieg procesu wzrastania i dojrzewania. W planowaniu zbiórek nie pomijajmy zatem aktywności przyczyniających się do układów mięśniowego i kostnego. I podczas zbiórek zdalnych możemy przecież przeprowadzić zabawę, czy popląsać. Aktywność fizyczna może być też elementem zdalnej pracy nad sobą zucha, którą pochwalić się może w Kręgu Rady. Do wspólnej aktywności fizycznej zaproś też rodziców zuchów organizując formy zdalne, w których będą mogli brać udział razem z dzieckiem.

- **Relacje rówieśnicze**

Edukacja zdalna i brak możliwości uczestniczenia w zajęciach szkolnych po staremu (bez obostrzeń i z wieloma zakazami) wpływają na rozluźnienie więzi rówieśniczych. Dzieci już nie tak swobodnie jak kiedyś nie bawią się po lekcjach na świetlicy czy przerwach, nie odwiedzają się w domach. Ograniczenie kontaktów społecznych może mieć spory wpływ na samopoczucie i rozwój emocjonalny dziecka. Jako drużynowy możesz jakoś temu zaradzić pomagając w utrzymaniu relacji z przyjaciółmi z gromady. Planując zbiórki zdalne znajdź przestrzeń na luźną pracę dzieci i normalny kontakt. Zaplanuj osobne pokoje do pracy szóstkami (piecze nad nimi niech sprawują przybocznicy). Dawaj dzieciom dużo przestrzeni na pobycie ze sobą, nawet jeśli miałyby to spowodować wypadnięcie jakiegoś elementu zbiórki.

2. Czego się wystrzegać prowadząc działalność online?

- **Nie wyłączaj z działalności gromady zuchów wykluczonych cyfrowo**

Może zdarzyć się tak, że nie wszystkie Twoje zuchy będą posiadać bezproblemowy dostęp do Internetu i komputera. Nie znaczy to jednak, że zuch, który nie może uczestniczyć w zbiórce zdalnej jest całkowicie wykluczony z działania gromady. To duże zadanie dla kadry gromady, by o takie dziecko zadbać - umożliwić mu zuchowy rozwój, dostarczać rozwijające zadania i działania do zrealizowania poza siecią. Postarajcie się kadra, by taki zuch mógł w jakiś sposób utrzymać więź z resztą gromady - prześlijcie jego rodzicom kartkę, którą przygotowaliście dla niego na zbiórce gromady itp.

- **Nie pozwalaj na łamanie zasad zachowania i netykiety**

To pewne, że na pierwszej zbiórce zdalne euforia zuchów będzie ogromna. Podekscytowanie nową formą zbiórek i spotkaniem gromady online przeważą nad zachowaniem. To nic złego, ale jeśli chcesz móc przeprowadzić zbiórkę, ustalcie sobie wyciszacze i stopery, których używać będziecie na tej i kolejnej zbiórce. To samo powinno dotyczyć netykiety. Jeśli zauważysz jej łamanie przez któregoś z zuchów, zwracaj na to uwagę. Jeśli łamana zasada zagraża bezpieczeństwu dziecka koniecznie poinformuj o tym jego rodziców.

- **Nie pomijaj rodziców zuchów**

Powiedzmy sobie szczerze - jeśli chcesz działać zdalnie nie zrobisz tego bez wsparcia i pomocy rodziców swoich zuchów. Dlatego planując kolejne zbiórki wracaj do nich

zawsze ze szczegółowymi informacjami. Nie wykluczaj ich z życia gromady - dla nich także to ważne, by wiedzieć, jak się ma ich dziecko poza nauczaniem zdalnym.

- **Nie działaj bez wcześniejszego sprawdzenia aplikacji czy sprzętu**

Zbiórka online już za 10 minut, konspekt gotowy, cała kadra zna swoje zadania, zaraz zaczynacie. Wybija godzina zbiórki i... Okazuje się, że aplikacja nie pozwala na udział w zbiórce aż tylu uczestników i pojawia się wielki problem. Dlatego zanim zaczniesz zbiórkę posprawdaj wszelkie technalia - dostępność aplikacji dla osób bez założonego konta, ilość osób, które jednocześnie mogą z niej korzystać, ustawienie dostępów itp. Zaoszczędzi to Tobie i Twoim zuchom mnóstwo czasu, a Tobie dodatkowo nerwów.

- **Nie bój się prosić o pomoc czy wsparcie**

Praca zdalna z gromadą to nie lada wyzwanie. Jeśli organizujesz taką zbiórkę po raz pierwszy (a nawet kolejny z rzędu) nie musisz być przecież alfą i omegą każdej aplikacji. Dlatego nie bój się zwracać o pomoc. Poproś o konsultacje stworzonego konspektu namiestnika zuchowego czy hufcowego specjalistę ds. programu. Dopytaj o rozwiązania techniczne w hufcu czy chorągwi. Ci ludzie są tam dla Ciebie, bo wiedzą, że jako drużynowy robisz kawał wspaniałej roboty.

3. Jak realizować instrumenty metodyczne (gwiazdki, sprawności)?

- **Zadania ze sprawności indywidualnych lub gwiazdek**

To najprostszy sposób, by zaopiekować realizację tych instrumentów - wysyłaj kolejne zadania do wykonania rodzicom, by przekazali zuchom. Ale jest tu mały haczyk - mając na myśli wysyłanie nie chodzi o wysłanie maila czy smsa. Przygotuj grafikę z zadaniem, korzystając z wymienionych nieco niżej darmowych aplikacji do tworzenia grafik. W ten sposób wyślesz informację rodzicowi, ale nie będzie to suchy tekst do przekazania zuchowi, a obrazek skierowany tylko do niego! Dodatkowy atut to włączanie w zdobywanie sprawności czy gwiazdek rodziców - masz wówczas pewność, że mimo braku Twojej obecności o te sprawy zadba Twój sojusznik.

- **Atrakcyjne karty sprawności do pobrania i wydrukowania**

Stwórz dysk, na którym zamieszczać będziesz atrakcyjne i ciekawe karty sprawności indywidualnych do pobrania. Dysk udostępnij rodzicom zuchów. Pamiętaj jednak o indywidualizacji zadań - do jednej sprawności konieczne są 3 karty (z poziomem

trudności dla zucha pierwszej, drugiej i trzeciej gwiazdki). Ważne jest także zostawienie dodatkowego miejsca na zadania indywidualne konkretnych zuchów.

- **Quiz tematyczny**

Przygotuj dla zuchów quiz na wybrany temat (który przy okazji będzie adekwatny do zdobywanej sprawności indywidualnej lub zadania z gwiazdki np. o symbolach narodowych). Taki quiz pomoże zrealizować jedno czy dwa wymagania do sprawności, ale przede wszystkim podnieść poziom wiedzy zucha na dany temat.

- **Zbiórka - giełda umiejętności**

Zorganizuj zbiórkę, podczas której w ciekawy sposób (i jak na giełdzie/targu) zaprezentowane zostaną sprawności indywidualne. Twoimi stoiskami mogą być poszczególne grupy sprawności. Zaproś zuchy do odkrywania, jakie sprawności są na jakim stoisku i jakie umiejętności zyskają „kupując” właśnie te.

- **Realizowanie cykli na zbiórkach online i samodzielnie przez zuchy**

Jak? Na zbiórkach, nawet tych online, nie będzie to odbiegać od tego, co robimy na żywo - realizujemy cykle sprawnościowe. Jak jednak wkręcić zuchy w zdobywanie sprawności zespołowych jeszcze bardziej? Możesz wysyłać swoim zuchom dodatkowe małe zadania między zbiórkami. Na przykład, jeśli realizujecie sprawność Ekoludek, dodatkowym zadaniem może być dbanie o wybraną roślinę w domu lub bycie strażnikiem wody pilnującym ilości jej zużycia przez domowników.

- **Oddzielne spotkania dla zuchów realizujących gwiazdki**

Jeśli w Twojej gromadzie tylko niektóre zuchy rozpoczęły realizację gwiazdek a Ty masz dużą potrzebę dopytania, co u nich słychać, zorganizuj przed lub po zbiórce szybkie spotkanie dla dzieci zdobywających gwiazdki. Będiesz wiedzieć w czym możesz wesprzeć swoje zuchy, a one będą mieć chwilę, by Ci się pochwalić i dopytać.

- **Zuchy posiadający gwiazdki zachęcają pozostałych**

Poproś zuchy posiadające już zuchowe gwiazdki o zachęcenie innych dzieci do ich zdobywania. Podczas Kręgu Rady zaaranżuj wystąpienie zuchów gwiazdkowych, dając im przestrzeń na opowiadanie o nich.

- **Galeria zdjęć dokumentujących realizację**

Dzieci, oprócz zadań ciągłych, wykonywanych w domu czy poza nim, wiele zadań prezentują w formie graficznej. Pozwól im pochwalić się rezultatami swojej ciężkiej pracy. Stwórz dysk, na który zuchy z pomocą rodziców będą mogły wrzucać zdjęcia swoich prac albo po prostu relacje ze swoich działań. To nie tylko świetny pomysł na

dokumentowanie zadań, ale także sposób na pochwalenie zucha przed resztą gromady i pokazanie, jakie wspaniałe rzeczy udało mu się zrobić.

- **Realizowanie sprawności odpowiednich do obecnych czasów**

W dobie epidemii, kiedy dla młodszych dzieci sytuacja może być mało zrozumiała warto pokusić się o realizację sprawności zespołowych, które tematycznie wpisują się w obecny czas. Polecamy wybrać sprawności, które nie tylko czegoś zuchy nauczą, ale będą też wytchnieniem i pokazaniem alternatyw działania pomimo zamknięcia w domu. Rekomendujemy więc wszelkie sprawności związane z obcowaniem z przyrodą (możemy to robić online poznając przyrodę w teorii, ale i na żywo chodząc na spacer do lasu z rodzicami): przyjaciel zwierząt, ornitolog, meteorolog, Ekoludek itp. Warto także poruszyć tematykę związaną z zawodami np. epidemiolog, pocztowiec itp.

- **Grupa dla rodziców**

W zdobywaniu przez zuchy instrumentów metodycznych bardzo istotne jest granie z rodzicami do tej samej bramki. Jeśli chcesz, by prowadzenie rozwoju indywidualnego twoich zuchów zakończyło się sukcesem, włączenie w ten proces rodziców jest koniecznością. Załóż więc grupę dla rodziców na Messengerze/Facebooku/gdziekolwiek, gdzie będziesz mógł przekazywać im informacje o postępach ich dzieci, nowych zadaniach, prośbach o wsparcie w realizacji itp.

4. Jak pracować systemem małych grup?

- **Tworzenie pokojów na pracę w grupach podczas zbiórek**

Aplikacje do spotkań zespołowych mają wiele świetnych funkcji, które pozwalają nam na realizowanie naprawdę rozmaitych rzeczy. Funkcja łączenia się w podgrupach bezpłatnie dostępna jest w kilku aplikacjach, z których korzystamy w ZHP jak i nauczaniu zdalnym. Nie bój się wykorzystywać tego podczas zbiórek gromady, łącząc w pokojach zuchowe szóstki. Pamiętaj tylko, że nadzór nad każdym takim pokojem powinien mieć ktoś z kadry.

- **Współzawodnictwo szóstek**

Jeśli w gromadzie prowadziliście je jeszcze przed pandemią, to nawet online jest to możliwe. W Internecie znajdziesz wiele aplikacji zliczających punktacje, sam też przygotowywać możesz w aplikacjach graficznych stan współzawodnictwa na dzień danej zbiórki.

- **Dbaj o obrzędowość szóstek**

Chociaż doskonale wiemy, że szóstki zuchowe inaczej niż zastępy, nie mogą spotykać się samodzielnie i działają tylko w obrębie zbiorów gromady, pozwólmy im zaistnieć chociaż na nich. Niech zuchowe zbiórki będą tym momentem, gdy dane szóstki wykrzyczą swój okrzyk albo zaprezentują swoje powitanie. Ponieważ zespoły szóstkowe mogą zmieniać się co cykl sprawnościowy i zdobywaną sprawność zespołową, to też dobry moment na zapewnienie czasu na ich forowanie, pozwolenie wymyślenia obrzędowości: swojego znaku, sposoby zameldowania, przywitania z resztą zuchów. Takie małe rzeczy także tworzą odrębność małej grupy.

5. Jak wykorzystać otoczenie zucha - czyli zdalnie bez użycia komputera

- **Gra w terenie dla zuchów i rodziców**

Zaplanuj grę w leśnym lub podmiejskim terenie (podchody, grę na spostrzegawczość itp.) ówczasie rozwieszając jej trasę. Punkty na grze powinny być „martwe” tzn. bezobsługowe. Teraz zaproś do zagrania w nią zuchy wraz z rodzicami. Wyślij im uprzednio mapę i zasady gry, określ początek i moment końcowy, a potem podsumuj wydarzenie. Taka gra może być zorganizowana w weekend w ramach zbiórki. Co zyskujemy? Radość zuchów i rodziców, wpływ na rozwój fizyczny naszego zucha zadowolonego sojusznika gromady.

- **Gra po własnym mieście**

Pomysł bardzo podobny jak powyższy, ale tym razem gra toczy się w mieście. Poznawanie własnej miejscowości przez zuchy może skończyć się nie tylko zabawą, ale i zdobyciem odznaki PTTK. Wymagać będzie to od Ciebie przygotowania dla rodziców i zuchów szczegółowych informacji, jak zebrać potwierdzenia przejścia ustalonej trasy, ale jak widać cel jest wart wysiłków.

- **Las w słoiku**

Może to być działanie w ramach zbiórki, ale możesz także wystać rodzicom dokładną instrukcję działania. Zadaniem zuchów jest zebrać na spacerze określone dary natury, z których następnie przygotujemy nasze własne lasy w słoikach. To nie tylko doskonała zabawa, ale i piękna pamiątka.

- **Gra szpiegowska ze zbieraniem materiałów na majsterkę**

Tak jak w wariacie pierwszym gry w terenie, tak i tu zuchy grają w grę, której celem jest zebranie wskazówek doprowadzających zucha do miejsc, gdzie poukrywane są elementy przedmiotu, który na końcu (w ramach majsterki) zuch musi zbudować. Może to być np. karmnik dla ptaków, czy domek dla jeży. Ten wariant gry wymaga jednak do Was jako kadry gromady przygotowania kilku/kilkunastu kompletów do przygotowania danej majsterki (dla każdego zucha jeden komplet)!

- **Napisz do kogoś list/kartkę**

Pisanie listów czy pocztówek to piękny, choć dawno zapomniany zwyczaj. Dlatego, np. realizując sprawność zespołową „Pocztowiec” zachęć zuchy do napisania listu do wybranej osoby (np. innego zucha z gromady) i wysłania go drogą tradycyjną. To wspaniała okazja jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia!

- **Eko działania**

Takie działania koniecznie musisz wprowadzić wcześniejszą zbiórką, by dobrze wytłumaczyć ich cel i umiejscowić je w fabule właśnie realizowanego cyklu. Zachęć zuchy do wykonania zielników, wysprzątania wybranego zaśmieconego terenu, obserwacji zwierząt w parku czy na podwórku, przeprowadzenia rodzinnej akcji dokarmiania zwierząt zimą.

- **Prawo Zucha**

Zachęć zucha do wykonania samodzielnie plakatu obrazującego wybrany punkt prawa. Później stwórz z tych plakatów mini wystawę online.

- **Maluj jak znany malarz!**

To działanie, które także powinno być powiązane tematycznie z cyklem, który właśnie realizujecie. Zachęć zuchy do znalezienia w sieci obrazu znanego malarza, który im się podoba, albo sam wybierz taki obraz i zaprezentuj go zuchom. Teraz ich zadaniem będzie stworzenie we wskazanych przez Ciebie materiałów kopii tego obrazu. Pamiętaj tylko o przekazaniu instrukcji rodzicom zuchów.

- **Zuchowa służba**

Służba zuchowa, prócz typowych pożytecznych prac, wydaje nam się bardzo trudna. A przecież czas jest tak wyjątkowy, że i zuchy mogą zrobić coś niezwykłego i pomocnego innym. Telefon do seniora, kartka dla pracowników służby zdrowia, podzielenie się czymś, co zuch sam zrobił lub upichcił z rodzicami - to tylko kilka propozycji na zuchowe działania.

- **Podziel się tym, czego nie używasz**

Kolejne zadanie dla zuchów, które także powinno być poparte wcześniejszym działaniem, np. cyklem „Święty Mikołaj” lub zdobywaniem sprawności indywidualnej. Zachęć rodziców i same zuchy do zrobienia porządków w swoich ubraniach i zabawkach. Rzeczy, których zuch już nie nosi mogą zostać przekazane potrzebującym. Taka akcja super sprawdzić się może zwłaszcza w okresie przedświątecznym.

- **Makieta swojej okolicy**

Zachęć zuchy do spaceru po okolicy z rodzicami, a następnie wykonanie makiety terenu. Poproś rodziców o przesłanie zdjęć wykonanych dzieł. Możesz też zorganizować mini konkurs z nagrodami albo wystawę na stronie internetowej gromady.

- **Dobry uczynek każdego dnia**

To może nie zadanie zamiast zbiórki, ale na pewno fajna rzecz do zrealizowania między nimi. Efektami swoich miłych działań zuchy mogą pochwalić się w Kręgu Rady.

6. Jak utrzymać kontakt z rodzicami zuchów?

- **Telefon/sms**

Najprostszy plan to regularne smsy z informacjami o zbiórkach. Zanim jednak zaczniemy warto poświęcić każdemu rodzicowi trochę więcej czasu, by wyjaśnić na czym w ogóle polegać będą zbiórki zdalne i, przede wszystkim, czego wymagają od dzieci i samych rodziców.

- **Komunikator**

Nieważne, co wybierzesz - Messenger, Whatsapp czy inny - ważne, byś miał pewność, że dotrzesz tym kanałem do wszystkich rodziców (a tym samym nikogo nie pozostawisz bez informacji).

- **Grupa rodziców na Facebooku**

Tutaj najszybciej napiszesz co potrzebne będzie na najbliższą zbiórkę, jakie plany na następną itp. Grupa daje też możliwość swobodnego wymieniania pytań i odpowiedzi między rodzicami a kadrą gromady. To też fajne miejsce na wrzucanie zdjęć czy screenów prac dzieci, a nawet integracji rodziców twoich zuchów.

- **Blog/strona gromady**

To opcja, w której Twój bezpośredni kontakt z rodzicami jest ograniczony, jednak zapewnia im mnóstwo informacji o tym, co dzieje się na zbiórkach, co przygotować na kolejną, jak dzieci pracują w gromadzie zdalnie. Poza tym strona czy blog są jasnym

dowodem na to, że z zuchami pracujesz w sposób ciągły, przyczyniając się do rozwoju dzieci nawet w czasie pandemii.

- **Tutoriale dla rodziców**

Musisz przygotować się na to, że niejedno dziecko będzie miało początkowe problemy techniczne z ogarnięciem aplikacji, na jakich odbywać się będą zbiórki online. Jednak dzieci to jedno. Często sami rodzice mają z tym duży problem. Dlatego, by jak najbardziej ułatwić im start w zdalne harcowanie warto poświęcić troszkę czasu i nagrać rodzicom tutoriale, jak z poszczególnych narzędzi korzystać (np. jak zuch może dołączyć do spotkania, albo gdzie kliknąć, by podzielić się zdjęciem z rysunkiem zucha). Gotowe tutoriale możesz udostępnić na YouTube wysyłając rodzicom odpowiedni link.

- **Filmy dla rodziców**

Pisanie długich postów z relacjami ze zbiórek może być dla zabieganych rodziców kłopotliwe do odczytania. Oczywiście nie zawsze, ale jeśli można im zaoszczędzić nieco czasu, to dlaczego nie? Zamiast pisania możecie kadrą nagrywać niedługie filmy, podczas których opowiadacie, co planujecie zrobić z gromada, co już zrobiliście.

- **Pochwal postępy i sukcesy**

Jeśli zauważysz, że dny zuch zrobił znaczący postęp, był bardzo aktywny na zbiórce, jego zachowanie i postawa zasługują na pochwałę - nie wahaj się napisać o tym rodzicom. Często wracamy do nich z uwagami lub sytuacjami trudnymi, a zbyt rzadko z pozytywną informacją zwrotną. Pandemia i praca zdalna to także doskonała okazja, by takie dobre wieści przekazywać i wspólnie się z nich cieszyć.

7. Jak wykorzystać zasoby ludzkie - rodziców, rodzeństwo?

- **Spotkania z ciekawym człowiekiem**

Rodzice zuchów to często bardzo interesujący zawodowo ludzie - strażacy, lekarze, zegarmistrzowie itp. Takie profesje są zwykle bardzo ciekawe dla zuchów, które z radością dopytują o różne frapujące ich rzeczy. Jeśli wiesz, że masz takiego rodzica zucha, poproś go o zaprezentowanie swojego zawodu na zbiórce. Powodem zaproszenia nie musi być tylko wykonywany zawód. Być może jakaś pasja rodzica będzie na tyle zajmująca i ciekawa, że warto poświęcić jej tematowi zbiórkę (np. wspinaczka wysokogórska, żeglowanie, makrama itp.). Warto tak uzdolnionego rodzica poprosić nawet o poprowadzenie majsterki dla zuchów.

- **Wsparcie w samodzielnych aktywnościach zuchów**

Wymienialiśmy wyżej kilka aktywności, które zuch może realizować zdalnie, ale bez użycia komputera. W zdecydowanej większości konieczne było wsparcie i udział rodzica. Nie bój się prosić o nie rodziców swoich zuchów. To w końcu nie przykry obowiązek, a czas spędzony razem z dzieckiem, dlatego jesteśmy pewni, że wielu z nich z radością wspomogą Wasze kadrowe pomysły.

- **Wspieranie w samorozwoju**

Angażuj rodziców w pieczę nad realizacją sprawności indywidualnych czy zuchowych gwiazdek. Staraj się być na bieżąco z realizacją tych instrumentów metodycznych poprzez stały kontakt z rodzicami.

- **Angażowanie rodziców w projekty**

Jako gromada robicie czasem zdalnie istne cuda. Zaproście do nich Waszych zuchowych rodziców. Przygotujcie wspólnie Zuchową książkę kucharską, a następnie upichćcie z niej coś smacznego i pochwalcie się tym na kolejnej zbiórce. Zorganizujcie przegląd zuchowych teatrzyków, gdzie każdy zuch i jego najbliżsi przedstawią króciutką scenkę na dany temat albo fragment wybranego scenariusza. Pomysłów może być mnóstwo, ogranicza Was tylko czas zbiórki i możliwości techniczne.

- **Rodzinny turniej**

A gdyby tak jedna ze zbiórek była rodzinnym turniejem na wybrany temat? Turniej świąteczny? Bardzo proszę! Drużyny gromadzą się przed komputerami i odpowiadają na trudne i podchwytliwe pytania prowadzących, czyli kadry. Oczywiście w takim turnieju konieczne są nagrody i odpowiednie przygotowanie całości (dźwięki do poprawnych i błędnych odpowiedzi, odmierzanie czasu itp.).

- **Pomoc przy organizacji zajęć w terenie**

Jeśli planujecie zorganizować grę pod miastem/ w mieście, a macie problem z przewiezieniem na miejsce materiałów, nie bójcie się poprosić rodziców o pomoc. Pomocy mogą udzielić Wam także w rozwieszaniu zadań. Oczywiście to wszystko przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności!